

Asia: VN/1281/2020

Lausuntopyyntö hallituksen selonteosta kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista (luonnos)

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset selontekoa koskevat kommentit

Digi- ja väestötietoviraston rooli kotoutumisen edistämisessä ja sujuvoittamisessa on välillistä, sillä useat kotouttamistoimenpiteet alkavat käytännössä henkilön väestötietojärjestelmään tehtävien rekisterimerkintöjen jälkeen. Näitä ovat henkilötunnuksen saamisen kirjaaminen (ellei henkilötunnusta ole saatu jo Migristä) sekä kotikunnan ja perhesuhteiden rekisteröintimerkintöjen tekeminen. Monissa käytännön toimenpiteissä kuten kotouttamisessa päästään eteenpäin, kun rekisterimerkinnät on tehty.

Käsittelyajat rekisterimerkintöjen tekemisessä vaikuttavat siten käytännössä myös kotoutumistoimenpiteiden aloittamiseen ja siksi selontekoon olisi hyvä nostaa myös tämä näkökulma esiin, joka toistaiseksi puuttuu selonteosta. Digi- ja väestötietovirasto on oleellinen linkki niin työperäiseen maahanmuuttoon kuin muuhunkin maahanmuuttoon liittyvän kotoutumisen sujuvoittamisessa, jotka molemmat ovat hallitusohjelmassa. Käsittelyaikojen nopeuttamiseen vaikutetaan parhaiten riittävällä resursoinnilla.

Mahdollinen rekisteröintien viivästyminen viivästyttää myös kansainvälistä suojelua saaneen henkilön kuntaan siirtymistä sekä kuntakorvausten maksatusta. Viivästyminen vaikeuttaa muutoinkin kunnan sekä muihin palveluihin pääsemistä. Jos henkilö on saanut kuntapaikan ja asunnon, tämä ei kuitenkaan voi siirtyä kuntaan, jos hän ei vielä ole saanut kotikuntamerkintää väestötietojärjestelmään eikä henkilötunnusta. Tällöin hän odottaa kuntaan siirtymistä usein vastaanottokeskuksessa (joskus useamman kuukauden). Kotikuntamerkinnän puuttuessa henkilöllä voi olla ongelmia saada kunnan terveystalvija ja

ehkä Kelan etuuksia, jolloin henkilöllä ei välttämättä ole minkäänlaista toimeentuloa.

Kommentit lukuihin 1-6: Tilannekuva ja keskeiset muutostekijät. Pyydämme tarvittaessa kirjaamaan vain tiiviin yleisen lausunnon luvusta ja yksityiskohtaisesti vain tärkeimmät kommentoitavat tai mahdollisesti puuttuvat asiat.

-

Kommentit lukuun 7: Maahanmuuttajien työllisyyden ja osallisuuden edistäminen

-

Kommentit lukuun 8: Nopeutetaan kotoutumisen käynnistymistä

-

Kommentit lukuun 9: Parannetaan ohjauksen ja neuvonnan saatavuutta maahanmuuttajille

-

Kommentit lukuun 10: Luodaan kotoutumisohjelma alkuvaiheen kotoutumisen tukemiseksi

-

Kommentit lukuun 11: Kotoutumisen edistäminen tukemaan osaajien pysyvyyttä ja osallisuutta

-

Kommentit lukuun 12: Vahvistetaan kumppanuuksia ja järjestöjen roolia

-

Kommentit lukuun 13: Hyvät väestösuhteet ja osallisuus tukemaan kotoutumista ja yhteenkuuluvuuden tunnetta

-

Kommentit lukuun: Kotoutumisen edistämisen suuntaviivat 2020-luvulle ja tiivistelmä askelista eteenpäin

-

Salovaara Timo
Digi- ja väestötietovirasto

Taipale Jari
Digi- ja väestötietovirasto - Palvelut / Rekisteripalvelut